

52. כיכר הרפובליקה – יריד האמנויות

בביקורינו בברזיל אנו נוהגים לטייל לפחות פעמיים בכיכר הרפובליקה בסאו פאולו. מתקיים בה היריד המסורתי לאומנויות ולאמנויות. מבקרים בכיכר המון אנשים, מקומיים ותיירים, המתפעלים מהכישרונות של אמני ברזיל המציגים שם.

איזה דמיון! איזו רוח יצירתית! זהו מפגש שבועי של העם עם אמניו, באקלים שליו ומכניס אורחים. כאן, ביריד, מתגלים תמיד כישרונות חדשים. יש לציין את העבודות הידניות שעקרות בית עושות, ובאות לכיכר כדי להציג ולמכור את מרכולתן על מנת להשלים את הכנסות המשפחה.

בספר ה-14 של העמק – ציירים נאיביים של עמק

פְּרָאִיבָה, מאת אֶדְלֵמִיר מוֹרְטוֹ דֵּה לִימָה ולואִיז אֶרְנֵסְטוֹ מ' קְוֵאָל, שיצא לאור ב-1987, נכתב:

הציירים לא מתמסרים רק לעבודה הזו. מעטים מהם מתפרנסים מאמנותם בלבד. רובם עוסקים בעבודות אחרות כדי להתפרנס. הנשים טרודות בעבודות הבית, אבל זה לא מונע מהן להתמסר גם לציור. נוסף על כך בעמק מתקיימת פעילות ענפה בתחומי השירה והספרות, ומארגנים נשפים מסורתיים לכבוד הקדושים המגינים עליהם. יש ביניהם פסלים בעלי כישרונות נדירים. האמנים בעמק הם בעלי אוצרות אמיתיים של חכמה עממית, שכן מנהגם הוא לרשום

כל דבר בלי כל יומרה, אלא במטרה לשמר את זיכרון העבר
מזמנים שלא יחזרו עוד. במובן זה, הם חוקרים מצוינים של
המסורת שלנו.

ג'רלדו מַגְלָה נולד בְּבֵלוֹ הוֹרְיִזוֹנְטָה וחי עם משפחתו
על גדות נהר פראיבה בסנטה ברנקה. הוא למד עד כיתה ח',
וכנער צעיר כבר עסק בציור ספרים ואיורם. מגלה קבע את
מושבו בסאו פאולו ולאחר מכן בִּזְ'קָרְאִי, ונמנה עם מייסדי
האגודה העצמאית של האמנים הפלסטיים. הוא מוכר את
תמונותיו, גדולות כקטנות, ביריד בכיכר הרפובליקה שבבירת
סאו פאולו. מגלה אף מפסל פסלים קטנים ויש לו לקוחות
רבים גם מחוץ לארץ.

בימי ראשון אנו מטיילים בכיכר הרפובליקה ומביטים
בעבודות האמנים, ביצירות האמנות השונות, באבנים החצי-
יקרות הברזילאיות ובמוצרים שהם יוצרים מהאבנים הללו,
ובאוספי הבולים והמטבעות. הקיוסקים ודוכני המזון מציעים
מאכלים ברזילאים מגוונים וטעימים. האזור המועדף עלינו
הוא המתחם בכיכר שבו הציירים מציגים את עבודותיהם,
כל אחד וסגנונו הייחודי. "תחנתנו האחרונה" היא תמיד אצל
ידידנו מגלה.

זהו עבורנו רגע השיא בביקורנו ביריד. מגלה הוא אמן
נאיבי ומיוחד. אנו מוקירים את עבודותיו, המקשטות את
ביתנו בארץ (וגם של ילדינו). תמונותיו מזכירות לנו את
הנוף הכפרי של עמק פראיבה. בעבודותיו מצויים ביטויים
כגון: "מכולת סאו ג'וֹרְגֵ'ה"; "יש לנו פִּינְגָה (שתייה חריפה),
נפט, קמח, תירס... גרעיני קפה"; "אני מוכר עשבים"...;
"פנסיון - יש מקומות פנויים"...; "תגורש ה-FMI" (קרן

המטבע הבינלאומית); "בית, מותק של בית"; "חנות ירקות:
בננה גמדית".

בחברת המקצבים והצורות, שיצאה לאור על ידי SESC

בסאו פאולו ב-1988, כתב יעקב קלינטוביץ':

האדם הברזילאי משוכנע לחלוטין בכישרונו לבנות
מיתוס פרטי המייצג חיים ואושר. העשייה של האמנות
הברזילאית קשורה ישירות לנפש אוכלוסייתה. הקרנבל
והמסיבות הפולקלוריסטיות הם נשפים עממיים. הכדורגל,
שידורי הרדיו והמחזמר הם ביטויים של הנאה קולקטיבית.
ההנאה חודרת ליצירה העממית והמשכילה, והאוכלוסייה
חיה את הרגע כמציאות יחידה. כאן ניכרת ההשפעה הדתית
הבסיסית, האפריקנית והאינדיאנית.

הודות לכך כיכר הרפובליקה ויריד האמנויות בימי ראשון

בסאו פאולו הם חוויה המרגשת אותנו בכל פעם מחדש והביקור
בהם הוא מעשה של חובה עבורנו.